

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 2. Descriptio Geographica Siciliae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

Sterquilinum : vide & Senecam epist. 79. sed vt omittam fabulas Charibdis, nihil erat quàm Siculum fretum fluxum patiens, & refluxum, vt ex Thucydide, & Eustathio rectè colligitur: Seneca docet quiescere Austris non flantibus; quod autem Poëtæ *ter* cecinere, *his* dicere debuerunt. Causam huius fluxus & refluxus refundunt in spiritus inclusos iis terris, quibus & incendia Æthnæ ventilantur, Iustinus, & Eustathius: Aristoteles & Strabo in Solem & Lunam. Hodie locus Charibdis dicitur *Calofaro* à Pharo hîc excitata.

§. 2. *Descriptio Geographica Siciliae.*

NVM. I. *Latus Boreale Siciliae, la coste de Palerme.*

- VR- Naulochus, Naulochum, & Naulocha, quæ vox significat nauium stationem: hodie os fluuioli *Malpuritto Fiume*.
- BES Templum Facelinæ Dianæ, sic dictum vel à Face, vel à Fasce, in quo aduectum simulachrum ex Tauricâ; ad hoc castra habebat Sextus Pompeius ab Agrippâ victus: *igitur locus inter Naulochum & Mylas.*
- ORÆ MYLÆ oppidum & peninsula: *Milazzo*; incolæ Mylæi Myletani, & Mylienses: in eâ Insulâ Solis boues pascebantur, & hîc erant eorum stabula.
- BO- TYNDARIVM, seu Tyndaris incolæ Tyndaritani; col. ab Augusto victo Sexto Pompeio: *S. Maria di Tyndaro, Agathyrnum, seu Agathyrna, vnde regio Agathyrnensis: S. Marco.*
- REA- Aluntium, & Haluntium, incolæ Haluntini Ciceroni eius rudera 5 Mil. infra *Fanum S. Philadelphi*, è regione *Rosmarini*.
- LIS Calacta, hoc est pulchrum littus, incolæ Calactini, & Calatini, vrbs ipsa Calata Tullio rudera circa *Caroniam*. ALÆSVS, & Alefa, incolæ Alæfina; hæc magnæ olim potentia fuit: *Caronia Fazello.*
- HYMERA à Zancianis condita, de quâ vide Diod. lib. II. à Pœnis excisa, sed restituta à ciuibus ad dextram Himeræ Fl. ripam vbi Thermae Himerenses: *Termini.*
- So-

- Solus, untis, seu Solois, Romanis Soluntum, & Solentum, incolæ Solentini, hodie *Solanto*; Phœnicum ciuitas.
- SICI- PANORMVS: *Palermo*, sic dicta quòd pulcherrima statio hîc esset πένυ ὄρημ ait Diod. quare scribi deberet Panormus, vt fecit Plinius; dicitur & Panormium, ad hanc Ercta mons & castrum, hoc est Latinè carcer: hodie *monte Pelegrino*.
- L I Æ. Hiccara oppidulum, seu Hiccari, à piscibus Hiccis dictum: hodie *Muro di Carini*.
- LI Æ. Segestanorum Emporium: *Castel à Mare*.
- LI Æ. DREPANVM, & Drepana, orum, sic dicta à curuitate littoris, vel à falce Saturni, aut Cereris: hodie *Trapani*; munita est ab Amilcare, eò translatis incolis Erycis vrbis, cuius olim portus erat; ei adiacebat Columbaria Inf à Ro. occupata: *la Columbara*.
- MOTYA Pœnorum Colonia, vbi olim portus sat tutus: nunc *Isola di Santo Pantaleone*.
- PRO- PELORVM, & Pelorus: sic dictum à Gubernatore Annibal, quem innocentem vt proditorē interemit, Val. Max. lib. 9. cap. 8. vel à Græco πέλωρ *ingens*, seu *monstruosus*. Ei imposta erat turris *Pelori* dicta siue speculatrix: hîc quoque Neptuni templum celeberrimum: hodie *Capo di Faro*, vel *della Torre di Faro*.
- MON- Phalacrium: *Capo di Zasculmo*.
- TO- Cephalœdium, seu Cephaledis castellum Diodoro, πολιχίων Straboni: *Cifalu*.
- RIA. Ægithallus: *Capo di S. Todaro*, aliter *Burruni*; malè *Fazello di S. Vito*.
- FLV- MELAS qui & Facelinus: *Nuciti Fazello*.
- MI- Longanus, victoriâ Hieronis celebris: *Fiume di castro Reale*.
- NA Helicon: *Oliuero Fiume*.
- CA- Timethus, seu Timethum: *Fiume di Nasò*.
- DEN- Chidas: *Rosmarino*.
- TIA Alæsus: *Fiume di Caronia*.
- IN Monalus: *Pollina*.

MA- HIMERA, quem malè Solinus confudit cum Australi ei
 R E prorsus opposito : hic hodie dicitur *Fiume di Termini*.
 TYR- Eleutherus : *Baiaria Fiume*.
 RHE- Oretus Vibio ad Panormum : *l' Amiraglio*.
 NVM. SIMOIS, & SCAMANDER, Ægestæ pedem alluens, Sca-
 mander : hodie *S. Bartholomao*, & *Frigidus* dictus, Si-
 mois nunc caret nomine.

NVM. 2. *Latus Australe Sicilia, la Coste de Gergenti.*

VRBES ORÆ, seu LATERIS AVSTRALIS

LILYBÆVM, vrbs munitissima decem annis à Pœno obsessa
 ait Diod. lib. 36. portus quoque nobilissimus, iuxta quem
 Sibyllæ Cumanz sepulchrum : *ex eâ extitit Marsalla vicina.*

MAZARVM, & MAZARA emporium, Stephano castellum
 Selinuntiorum : *Mazara*, vnde valli nomen.

SELINVS, untis : *Terra delli Pulci*; sic dicta à Fluuio qui no-
 men habet ab Apio *Σελίνος*, quod ibi multum nasci-
 tur *Vibio*, vnde Latinis dictus est *Apiarius*. Circa hanc na-
 scuntur multæ palmæ.

Inicum Regia Cocali ad quem Dædalus fugit, aliter Inictum
 ad ostium Fl. *Bellici* ad dextram ripam, cui opposita ad
 læuam Selinus.

Thermæ Selinuntiaz, seu Aquæ Labodæ, & Laxodæ, vnde
 incolæ Thermenses, & Thermitani; hæ autem aquæ fal-
 sæ sunt Straboni : hodie vicus *Sciaca*.

HERACLEA MINOA, antea tantum Minoa dicta, postea He-
 raclea, tum simul nomina iuncta sunt, à Minoe conditore
 Rege Cretenfium pugnante in Cocalum; Colo. Ro. fuit
 hodie *Heraclea*.

Camicus vrbs in quâ Cocalus regnavit, circa quam Minos
 Cretenfis mortuus : hodie *Siculiano*.

AGRIGENTVM Latinis, Græcis Agragas : hodie *Gergenti, Gir-
 genti*, & *Giorgenti*, condita à Gelois : de hac vide Diod. lib.
 13. Item & de eius Templo Iouis Olympij; hinc arx Om-
 phace, & emporium Agrigentinarum.

Ecnomus mons ad ostium Fl. Himeræ ad quem Dædalium
 Phalaridis castellum, vbi bos æneus Perilli seruabatur :
 hodie *Monte d' Alicata*, seu *di Licata*.

Phintia, corruptè apud Cicer. Plutia : hodie *Licata*.

PPpp ij

- GELA** antea Lindij, à Lindiis Rhodiensibus, postea Gela quòd multam *glaciam* gignat quæ Opicis *Gela*, Steph. & Suidas: etymologus à risu dictam ait: ab hac vrbe campi Gelenses, & Geloi: *Terra Nuoua*.
- SICILIAE.** **CAMARINA**: hodie *Torre di Camerana*, ex quâ creuit *Terra Nuoua*: quàm varias vices experta sit collectum leges apud Cluuerium pag. 192. Apud Strabonem Psaumidis dicitur, quia hinc oriundus Psaumis, cui victori hymnum scripsit Pindarus. Hyperia olim dicta fuit, vt tradit Vibius Sequester, & nos suprà inuimus.
- Caucana Portus**: *Caucona Porto*; vnde soluit tota classis Bellissarij.
- Odyssæ Portus**, seu *Edissæ*: *Castellucio Porto*.
- Pachyni Portus**: hodie *Motya*; huius Portus dicitur hodie *Longobardo*.
- PRO-**
MON-
TO-
RIA. **LILYBÆVM**: hodie *Capo di Marsalla*, aliter *di Boëo*; ex quo quidam Strabo dictus videbat naues soluentes Carthagine, & earum numerum distinguebat, *Aelianus*: quod interuallum Strabo ait esse 1500. stad. Plinius & Solinus cxxxv. Mil. Pass. Certè hodie ex apice Lilybæi, qui nunc *Candidi*, videtur Pro Mercurij in Africâ, vulgò *Capo Buono* c. Mil. Pass. distitum.
- Bucra**: hodie *Capo di Scarami*, & *Scalami*, *Scarambri*, & *Scalambri*, sic enim variè scribitur.
- Odyssæ**: *Capo di Castellucio*, aliter *di Marsa*.
- FLV-**
MI-
NA **Mazara** olim hiatu terræ haustus, nunc redditus Straboni: *Mazara*.
- Hipsa**: *Belici sinister*.
- Crimisus Fl.** ad quem Timoleon Pœnos deuicit: hodie *Belici dexter*.
- quæ
cadunt
in **Isburtus**: *Fiume de la Calta-Bellota*.
- Halicus**, limes Græcorum, & Barbarorum: *Platani*.
- Camicus**: *Cannaro*.
- Hipsa**: *Fiume Drago*.
- M A-**
R E **Agragas**: *di S. Biagio*.
- HIMERA**, celebris pugnâ Agathoclis contra Pœnos **Diodoro**: hodie *Salsè*.

- LIBY- Gela: *Fiume di Terra Nuova.*
 Vagedrusa: hodie *Manumuzza.*
 Achates, vbi nobiles gemmæ, vnde dictus Vibio: *Drillo.*
 CVM. Hipparis, aliter Camarina: *Fiume di Camarana.*
 Oanus, Pindaro celebris: *Frasculari, seu Frasculani.*

NVM. 3. *Ora Orientalis Sicilie, la Coste de Messine.*

VRBES ORÆ ORIENTALIS

Elorus ciuitas Syracusarum ad Fl. cognominem: hodie *Ba-
iacheno.*

Phœnicus Portus, untis: hodie *Falconara.*

Naustarmos, cui adiacebat villa Polyzellium, vbi captus De-
mosthenes dux Atheniensis: hodie vrbs dicitur *Vindicari.*

SYRACUSÆ & Syracosæ, maxima Siciliæ ciuitas, vbi duo
portus *Magnus & Paruus.* Nomen habet à lacu Syraco vi-
cino ait Stephanus; item & Scymnus, sed lacum non vo-
cat: Vibio Tyraca dicitur corruptè pro Syraca; incolis
vrbs appellatur *Saragusa*, nobis *Syracuse.* Condita est ab
Archia Corinthio. Huius vrbs partes ACRADINA, TY-
CHA, NEAPOLIS, ORTYGIA Infula vbi fons Arethusa:
EPIPOLÆ erat locus domibus vacuus vbi Latomix car-
cer, olim lapidina Tyrannorum. Vrbs Tetrapoleos
ambitus CLXXX stadiorum Straboni, hoc est XXII. Mil.
Pas. cum dimidio. De Arethusâ fonte & Alpheo Fl. Pe-
loponnesi per eum emergente, vide Mythologos: certè
id Strabo irridet vt fabulam: recentes aliqui Siculi, id
propugnare voluerunt. *Cetera vide in Tabulâ.*

TAPSVS, peninsula cum vrbe cognomine: hodie *l'Isola di
Manghisi*; humilior erat, vnde iacens à Marone nominatur.

HYBLA PARVA, quæ postea Megara, & Megaris ad Alla-
bum Fl. vbi mel exquisitissimum legebatur: eius rudera
visuntur ad ostia Fl. *lo Cataro*: aliter olim Galeotis diceba-
tur, vnde eius incolæ Galeotæ.

Xiphonia vrbs & portus: *Augusta.*

Trotylum ad Fl. Pantagiam à Megarensisibus conditum: ho-
die *Brucca*, meliùs *S. Caloiro.*

CATANA Col. nunc *Catina*, incolæ Catanenses, & Cati-
nenses, hanc alluebat Fl. Amenes Pindaro, Amenanus

Straboni: hodie *Iudicello* In eius vrbis agro campus Piorum dictus à piis liberis Amphinomo, & Anapio; is inter *Æthnam* & *Catanam* situs est.

VLYSSES PORTUS: vbi hodie specula *Torre Lognina*; & ei scopuli Cycloporum adiacent.

NAXVS diruta à Dionysio, vrbs prima à Græcis Chalcidensibus condita, vbi erat Apollinis Ducis, seu Archagæta ara Thucydidi. Sita erat ad partem Borealem ostij Fl. *Frigidi*.

S
I
C
I
L
I
Æ.

TAVROMINIUM, & Tauromenium, & Tauromenia, antea Naxos, Plinio, sic dicta vrbs à colle Tauro cui imminet, & μέγαν, quia hîc diu exules constitère; excisa est à Dionysio. Celebratur Taurominitanum marmor, & Sterquilinum, seu κοπρία, de quo in Charibdi: hodie *Taormia*, sed portus Tauromitanorum est *l'Ochiso* Cluerio.

MESSANA in orâ Peloritana, olim Zancle dicta à falce Saturni, nam Sicelioticè *Zanclon*, seu *Zanclion Falx* dicitur Thucydidi, quia speciem falcis habet, sic & Strabo: postea dicta est Messana à Messeniis Peloponnesiis ab Anaxilao, vel Anaxili Tyranno Rheginorum Messenio, euocatis. Incolæ Messeni; postea Mamertini dicti sunt, Tullio teste, ab incolis Campanis qui hanc occuparunt, cùm eis signum obuenuisset Mars, lingua Oscâ *Mamers* dictus. Diodorus ait urbem dictam esse Mamertinam; an benè? Certè vrbs Messana, incolæ Mamertinidicti vulgò sunt; sed non est tali viro & Siculo deneganda fides.

PACHYNUM: *Capo di Pessaro*.

P
R
O-

Longum: hodie *Lognina*, iam Insula à continenti reuulsa.

M
O
N-

PLEMMYRIUM, Pro. & Castellum vndosum Maroni. Certè Græcis Πλημμυρία inundatio est: hodie *Massa*; ei adiacebat parua Insula sine nomine Thucydidi: hodie *l'Issola delli Castellucio*.

T
O-

TAVRVS: hodie *Capo della Brucca*, ab vrbe vicinâ.

R
I
A.

ARGENVM inter Taurominium & Messanam Ptolemæo, apud Plinium Drepanum, nam ibidem locatur: hodie *Capo di S. Alessio*.

FLV-	}	Elorus: hodie <i>Abiso</i> , in quo pisces cicures qui de manu
MI-		edunt; ab eo dicta TEMPE ELORIA, de quibus Ovi-
NA	}	ANAPVS: hodie incolis <i>Alfeo</i> ; sic dictus vt ait Scholia-
quæ		stes Theocriti, quòd pedibus transmitti queat.
cadunt	}	Alabus, & Alabis, & Alabo, onis: <i>lo Cataro</i> .
in		MELAS: hodie <i>San Marcellino</i> .
MA-	}	Pantagias, & Pantagies, saxa rotans Maroni: <i>Porcari</i> .
		TERIAS, mille passibus à Leontinis: <i>Fiume S. Leonardo</i> .
RE	}	Eryces: hodie <i>D. Pauli</i> .
SICV-		SYMETHVS à Rege Symetho dictus, Seruio: hodie <i>la</i>
LVM,	}	<i>Iaretta</i> à scaphâ quâ traicitur: hic solus ex Siciliae
scu		fluuiis triremium capax; certè eò Romani 100. nauibus ad Murgantiam venerunt.
IO-	}	Acis, ab Aci pastore amato à Galatæâ, cæso à Polyphemò; hodie <i>Aci</i> , Siculis <i>Iaci</i> , & <i>Ghiaci</i> .
		TAVROMINIVS, aliter Onobala: hodie <i>Cantara</i> . Ad
NIVM.	}	ostij ripam Borealem templum Veneris, in quo Gerræ
		suspensæ, de quibus vide Grammaticos.

NVM. 4. Vrbes Mediterraneæ Siciliae.

ERYX in vertice montis sita, vrbs Helymorum Thucydidi, in quâ templum Veneris Ericinæ, quod vrbe euersâ substitit: hodie *Trapani del monte*, ob incolas Drepanum translatos.

ÆGESTA, Ægestos & Egesta, postea Segesta, vnde incolæ Segestani Tullio, Græcis Ægestæi; condita est ab Egesto Troiano qui & Acestes dictus. Hanc Agathocles cæsis indigenis vocauit Dicæopolim: *Barbara Fazello*.

Entella, & Atalla, ab Entello comite Æneæ, in Historiis celeberrima: hodie nomen in monte retinet *Bitella*.

Macella: *Calta-Bufamar*, à Sarracenis dicta.

Magella, incolæ Magellini: *Rosmano*; vbi vestigia magnæ vrbis 5. Mil. ab Ermâ.

Triocala, Ciceroni Tricalum à tribus pulchris Diod. 36. hoc est aquâ fontanâ, agro fertili, naturâ loci munitâ: hodie *edes S. Marie à monte Virgine*, mille passibus à *Calta-Bellota*.

ALICIAE, incolæ Halycienses Cic. ciuitas immunis, sed sine foedere: *Salemi*.

Iera, incolæ Ietini, & Ietenses: *Iato*.

Schera, incolæ Scherini Tullio, corruptè Cetarini 3. Verr. hodie *Coriglione*.

MURGENTIVM, & Morgentium à populis Morgetibus dictum & conditum, aliter Murgentia: eius rudera visuntur 5. millibus ab ostio *Iarette*, & olim Symetho adiacébat.

ENCYVM, & Enguium, Eggina ciuitas Tullio, vel à solo feraci, vel à fonte scaturiente dicta: hîc templum Dearum quas vocant Matres, item & hîc colebatur Magna Mater, seu Idæa: hodie *Ingluni*, seu *Angulone*.

Petra, incolæ Petrenses, Petræa Silio: *Petraglia*, Latinè Petra Eliz.

Noæ, incolæ Noæi, Noæni, & Noenses: *Noara*.

Apollonia, incolæ Apollonienfes. videtur sita fuisse infra Calatam in Mediterrancis: *locus eius nescitur*.

AMESTRATVS, & Amastra, & Mutistratum, ab Atilio Calatino vrbs incensa, incolæ Amestratini: hodie *Mistretta*.

Tiffa, incolæ Tiffenses Ciceroni, Plinio Tiffinenses: *Randazzo*.

ÆTHNA vrbs, antea Inessum, & Inessa, Diod. Ennesia, quò demigrarunt Catanenses: hodie *Cænobium S. Ioannis de Arenis*.

Capytium, incolæ Capitini: *Capizzi*.

HERBITA, incolæ Herbitini, & Herbitenses: Fazello ex Ptolemæo *Citadella*, Cluuerio *Nicosia* ex Diodori Sic. situ, meliùs.

Agyrium: *San Philippo d' Agirone*, & *d' Argirone*; olim & Agurium, incolæ Agyrinenses Tullio: patria fuit Diod. Siculi.

IMACHARA, incolæ Imacharenfes, & Acharenfes Ciceroni: Cluuerio *Traina*; veriùs quàm *Citadella di Machari*, versus Pachynum, Fazello.

Galaria & Galarina: *Gagliano*, olim ciuitas potens Diodoro.

SYMETHVM, fortè Ameselum Diodori: *Racaluto*.

Hadrantum, vbi Templum Hadrano Siciliae Deo à Dionys. conditum: *Aderno*; meminit eius Plutarchus in Timoleonte.

ASSORVS: *Azaro*, aliter Assorium, eius pedem alluebat Chrysus Fl. hodie *Dattaino*, qui Fl. Deus putabatur, & hîc templum habebat.

HYBLA maior, cuius oppidani Hyblæi, & Hiblenses: hodie *Paderno*.

ENNA: incolis nunc *Castro Ianni*; in colle sita vbi templum Cere-
ris

ris Straboni, loco inexpugnabili Liviò, & Siciliae umbilicus: hinc Proserpinam raptam fabulantur; certe floribus abundat eius ager, & tritico ab aliis diuerso.

Caulonia, & Callonia, & Cauloniana: *Pietra preccia.*

HYBLA HERÆA, cognomento minor: hodie *Ragusa.*

ERBESSVS supra Agrigentum cuius meminere Polyb. lib. 1. & Diodorus 20. hodie *le Grotte*, vulgò *Grutti.*

Acra à Syracusis condita: hodie *Cænobium S. Mariae d' Arcya.*

Petiliania: hodie *Caltanisseta.*

Philosophiana, seu Philosophiana Gelsenium ad Fontem Fl. Gelix: hodie *Piazza*, aliter *Chiazza.*

ERYCE, & Eryca, & Eruca, eius ruinæ in *M. Catalfano.*

Callipolis cuius meminit Herodotus, aliter Bidius dicta in agro Tauromitano: hodie *Mascalis.*

Eubæa: hodie *Lycodia*; vbi rudera ingentis vrbis.

NEETVM, seu Neetum Ptol. corruptè pro Νέητος vnde Neetini Diod. Cicer. Netinenses: hodie *Neto.*

Casmena cuius meminit Herod. à Syracusanis condita Thucydidi: hodie *Scicali.*

Bidis oppidulum Tullio incolæ Bidini, Plinio Bidenses: hodie *S. Gioanni di Bidini.*

Palica, supra Palicorum Crateres, incolæ Paliceni, eius ruinæ infra hos fontes ad Austrum iacent.

Menæ, aliter Menena, & Menenum; hodie *Meneo*; condita à Ducetio Siculo, facta auctior cum Palica destructa est.

ERBESSVS, ad Syracusas celebris apud Pausaniam, Liviùm, Diodorum: hodie *Palazzuolo.*

Maetorium, cuius mentio apud Herodotum: *Mazarini.*

LEONTINI: hodie *Lentini*, Ptol. Leontium, vrbs condita à Chalcidensibus, diu affectata à Dionysio qui tandem eam potitus est.

Ad hanc urbem XVTHIA terra, seu Xuthius ager; hic quoque vixere Lestrigones.

CENTVRIFE: *Centorue*, aut *Centorbe*, incolæ Centurippini, Polybio Κεντοριπια, Melæ Centuripinum: hanc Cicero nobilissimam, & ditissimam vocat, Thucydidi πολισιμα est; ex hac vrbe oriundus Apuleius Celsus medicus.

Alias vrbes prætermisimus: quis enim omnes posset enumerare? de iis consulatur Cluuerius Geographorum accuratissimus.

Parall. Geogr. Tom. II.

QQ99

N V M. 5. *Lacus & Fontes Siciliae.*

PERGVSA lacus, aliter Pergus, ad quem rapta Proserpina, carens piscibus, sed colubris abundans: 5. millibus ab Ennâ vrbe distat, & dicitur *Pergusa*. Iuxtà Plutonia specus, ore in Boream verso, vnde Pluto raptor extitit.

PALICORVM FONS, seu Menenius, & Palicinus, sed meliùs duo fontes Crateres dicti fratrum Palicorum, ad quos nemo peierat impunè: hodie *Naphtia* Fazello.

CONCHEVS lacus, aliter Petrusensis, de quo in Admirandis: hodie *Lago di Petra*.

CAMARINA palus, seu lacus — *Cui non licitum fatis Camarina moueri, Silio*. Hæc cum exsiccata est pestilentiam peperit: consulere Apollinem ciues, respōdit exsiccandam non esse, non paruerunt Oraculo, & ab hac parte hostes in urbem irrupere, *Suidas*. Vnde parœmia *μη χνευ Καμαρηναι, εινυπτος γρη ἀμεινον*: hodie *Lago di Camarana*, & eam Fl subiens *Fiume di Camarana*.

CYANE fons, de quo multa Mythologi, quæ patrem ad aras mactauit: hodie *la Pisma* ad Syracusas.

N V M. 6. *Siciliae Montes.*

ÆTHNA, sic dictus à Græco *αἶθευ ardere*, flammam eructans Cratere suo, sic enim os hiatus appellatur. Solinus duplicem in eo Craterem admittit. De mirâ eius fertilitate lege Strabonem lib. 6. de variis eius incendiis diuersis temporibus Cluuerium. Causam incendij faciunt Poëtæ Typhœum, seu Typhonem Gigantem eo oppressum à Ioue: Lucretius eam reicit in sulphur quo hæc regio scater, accedunt & flatus inclusi. In hoc templum erat Vulcano sacrum, *Aeliano*. Altissimus est, ideóque Columna Cæli dicitur à Pindaro, cælumque fulcire, vt ait eius Scholiastes. Hyginus tradit ad eum confugisse Deucalionem & Pyrrham ad vitandum Cataclysmum: hodie *Monte Gibello*, nobis *le Mont Gibel, ou le Mont Ethna*.

PELORVS, aliter NEPTVNIVS, & Pelorias, vbi erat specula vnde prospectus patebat in mare Hadriaticum, & Tuscum: dicitur & Chalcidicus, & Eunes & Senes, nisi malis esse diuersas eius partes: hodie *Monti di Namari*.

HERÆI Montes, aliter IVNONII *Ἰωνῶν ἑξῆς*, amcenissimi Diodoro, & in iis Nympharum Lucus: extenditur à Taurominio ad Gelæ Fl. fontes, sed nunc variis nominibus appellatur, ab oppidis ei adiacentibus: ad Chryſæ fontem; vbi editissimus: *Monte Artesino.*

MARO: hodie *Musumeni*, vel *Musumeli*, malè Meri montes in Tabulis, quem errorem Fazellus inuexit.

MONTES HYBLÆI, ad caput Fl. Allabi supra *S. Marcellino*, ab Hyblâ parua sic dicti.

NEBRODES Montes sic dicti *Ἰωνῶν νεβροῶν* ab hinnulis quibus percurruntur, aliter Neurodi: hodie *Madonia*. Eorum partes videntur Maro mons *Musumeni*, & Gemelli colles, *Monti di Melle*, & alij.

ERYX, Mons Veneri sacer, vbi delubrum totius Siciliæ nobilissimum Straboni lib. 6. ab Æneâ conditum ait Melâ, ab Eryce dictus est quem Hercules occidit. In eo templo mille & amplius meretrices Straboni. De Columbibus Erycinis lege Ælianum I. Var. cap. 15. Idem & de festo quem *ἀντιγόνη* vocat. Reparatum est hoc templum à Tiberio, vt ait Tacitus, sub Claudio id factum asserit Suetonius: hodie *Mons Trapani*, in Archiuo regionis *Mons S. Iuliani*.

§. 3. De minoribus Insulis Siciliæ adiacentibus.

Æ sunt vel Boreales, vel Occidentales, vel Australes: Boreales aliquando vno nomine dicuntur Æoliæ; Occidentales Ægades; Australes Melita & Gaulos.

SECT. I. Historica descriptio minorum Insularum ad Siciliam.

NUM. I. Insula Boreales, seu Æolia.

NOMEN. Dictæ sunt hæ Insulæ ab Æolo Rege qui in iis regnavit, dictus præsidere ventis quoniam eos præcinebat; fortè ex Hierâ Insulâ, vt mox in eâ dicemus.

Secundo, Nominatæ sunt *Liparcorum Insulæ*, seu *Liparensum* à Liparâ earum maxima.

Tertiò, *Hephestiades*, Latinis *Vulcaniæ*, & *Vulcani* ob ignes ex